

QVÆSTIONE MEDICA.  
QVODLIBETARIIS DISPUTATIONIBVS  
MANE DISCVTIENDA IN SCHOLIS MEDICORVM.  
DIE IOVIS VII. MENSIS FEBRVARII,

M. GASPAR E BRAYER Doctore Medico, Moderatore.

*An pueris Macies à fascino?*

749



VM puerorum corpora morbosissima, vt potè calida humida, laboribusque grauissimis, dum in lucem per angustum matris meatum prodeunt, frangantur; paulò post vmbilici abscissione, sèpius inflammatione tententur; aëri frigido non assueverint, sed haurient plurimum ab eo dissimilem, quem in utero tempestem familiarem habebant, alimento quoque gaudent, diuerso à sanguine materno, quo purissimo fruebantur, cùmque deinceps asperius tractentur, nec tam molli loeo, vt antè in matris utero cubent: timor non est si tot morborum atque symptomatum procellos misere iactentur, dentitionis cruciatibus (quibus cruciata fistula per scalpellum sèpius nocuit quam profuit) variolis, morbillis, interdum salubribus, interdum lethälibus sèpè contagiosis, faciem præcipue deturpantibus non è reliquis sanguinis menstrui, sed coeli vitio & sanguinis ichoribus suboriri solitis item achoribus, fauis, hydrocephalo, infomnijs, pauroibus, aphitis, lumbritis, epilepticis insultibus, & alijs permultis corripiantur. Sed inter tot symptomata nullum tam moleustum, quodque & miseris parentes, & enutrices, atque etiamnum medicos à quæ follícitos habeat quā macies:



VIVS cum causam vulgus assequi nequeat, nec vulgares medici in causarum perspicientia interdum cœcientes, ad meras nugas & anilia deliramenta, nimurum fascinationem, nimium stolidè recurrunt. Quod nomen, tametsi sit antiquum, primarijs tamen Medicis Hippocrati & Galeno prorsus ignotum, nec inter morborum differentias, quemadmodum nec scorbutus, nec pestis, nec inter eorum causas vlpianum referunt, quin potius superstitionem vanam, & ex vulgi natam opinione significat. Equis enim sanæ mentis medicus crediderit, à fascinationum oculis & inuidia in pueros nitidiores, crassiores, obæfulos & pulchritores tantum virus emitti posse, vt eos inde macie confiant? Quorundam tamen tam diserta est ignorantia vt fascinationum vires, etiam ad agnos, ad galinas, ad equos, ad segetes, ad arborum fructus, ad ipsa metallæ, ad lapides pertinere profiteantur. Mendacia certa. Causam illi, si placet, ad substantia proprietatem, velad naturam veneno referat, velad astra, velad dæmones referant. In hac medicorum schola celeberrimæ, veracissimo veritatis tribunali, istæ omnia exploduntur.



VORM DAM afflato tactuque ledi posse infantium corpora, iniurijs externis, præter ceteras etates patentia, fareri quidem licet, sed istæ ad fascinationem nihil attinent, quam virus solo, vt plurimum à strigibus hoc est beneficis velutis que mulieribus, suppressis planèque corruptis, immò in veneni naturam versis etate & prauo vietu menstruis fieri testantur. Quasi verò tantum virus tamque malignum venenum in opticō spiritu oculorum fascinatingum lucido, depurato, penèque cœlesti, igneo concipi possit, quod corpus infantium extra positum, longeque diffusum ad maciem immo, & marascum deducat, atque ita planè corruptum circa vllum fascinatingum detrimentum. Quod si virus obiectorum exceptione in humor crīallino, non radiorum ad ea emissione fiat, quonam pacto fascinatingos suorum radios oculorum in pueros iaculauntur? Proinde procul fascinantur puerorum signa, que à fascinationum professoribus adseruntur: primum quidem cum nullis à natura de promptis remedijs, nullà arte, illorum macies potest superari, quis enim nescit maciei cauſas quasdam esse prorsus immedicabiles? Alterum verò cum nulla causa nec ex parte nutricis, nec infantis adest: ignorari quidem illam interdum à medicis etiam experientissimi certum est, at nullam adeste falsissimum.



LVRIMA itaque plurimi proponant si velint ad arcendam fascinationem remedja, Satyron orchiden, despitionem, res turpes, officula palmarum lunata, & dente nescio quā religione polita; immo & rutam fascinationum antidotum iacent, vt allium appensum collo, & carbunculum lapidem, aut sapphyrum, suffitum excypero, caryophylis, cinamomo, thure, ligno aloës, aut alia id genus à Plinio, Dioscoride, mulierulis ad fascinationes arcendas celebrata, quæ omnia à doctis & eruditis superiorum seculorum viris eo credo animo comindantur, vt faucent probentque que vulgus miratur, & forsitan vt iudicari præfigitores & secretorum (quæ nulla sunt in medicinâ) petiti habeantur. Contra verò veri medici, istæ omnia vt & philtira; siue pocula amatoria, amuleta, ligaturas, somnia, terrores magicos, falsa miracula, sagas, nocturnos lénitores, portentaque Thessala rident: norunt scilicet animal animali infestum & venenofum, ob magnum & insigne naturæ dissidium atque contrarietatem, vt viperam homini, & viperam hominis filiam, viperam verò viperæ, hominem homini tam aduersam tamque infensam naturam non fortiri, vt oculorum intuitu, in quo fascinatingo statuitur, possit infantium vita inducta macie pericitari.



ATIVS itaque macies (quæ rarius contingit infantulis) causam referamus, ad eorum iecur male affectum, indeque ad sanguinem vel melancholicum, vel biliosum, vel se-rosum, vel ad alias morbos eorum corpora colliquantes, cuiusmodi fuerint febres synchœdicae, acres salisque distillationes, vel ad temperamentum eorumdem calidum & siccum à parentibus forsan contractum, aut cœcumignem in vite principis conceptum, vel ad alimenti defectum ex aliis frequenti solutione, largiori virina copiâ laetiis nutritij vitio, ex flaccidis nutritiis vberibus, laetiisque prorsus egenis, conspicuo, vel ad lumbicos in infelis puerorum genitos & catullentes, vel ad ventriculi summam imbecillitatem, denique ad virium corporis ex aliquâ intemperie revolutionem, quâ perseverante, tametsi colori florido infantes appetant, comedant, neque de villâ re sibi molestâ conquerantur, ita tamen extenuantur & macrescunt, vt tabet tandem confiantur. Quibus causis submouendis propria & cuique cause naturali, naturalia præsidia sunt conquirenda à medicis, qui merito eorum curationem suscipiunt per blanda medicamenta etiam ipsorum ore sumenda, sanguinis detractionem, cucurbitulas, eius vicarias, sanguifugas, enemata crenbra; non omnis à vietis ratione humectante, vitatis falsis omnibus, & acidis, denique alijs quæ tabefacere solent & emaciare.

*Ergo pueris macies à fascino non inducitur. 195.*

Proponebat Lutetia CAROLVS DV PRE' Parisinus. A. R. S. H. M. DC. XXX.

DOMINI DOCTORES DISPUTATVR.

M. Ioan. Complainville.  
M. Georgius Ioudouyn.  
M. Dionysius Allain.

M. Lazarus Pena.  
M. Iacobus Cousinot. M. & P.R.  
M. Petrus Beaupræ.

M. Robertus Tuloué.  
M. Antonius le Rat.  
M. Dionysius le Soubz.

F.M.P.  
BIBLIOTHEQUE